

Districte federal

«Ayuso és ara la diva del PP i l'extraordinària facilitat per imposar el seu relat la pot catapultar. Necessita ser presidenta i tant li fa si és amb una ultra com a vicepresidenta. Al DF això es perdona»

El Districte Federal madrileny vota el 4 de maig. Aquest cap de setmana arrenca una campanya que omplirà pàgines i pàgines dels diaris i les televisions estatals (que fa anys que no són altra cosa que regionals de Madrid en un estat cada cop menys homogeni) i que, lògicament, impactarà en el que passi els pròxims mesos al Congrés. El 14-F català, que encara es resol, va deixar, en aquest sentit, una foto molt dolenta per la dreta. El bloc de la intransigència que a Catalunya formen el PP, Cs i Vox passava de 40 a 20 escons i el PSC (més vinculat que mai al PSOE en els seus més de 40 d'història) guanyava en vots tot i que no en escons. Sánchez sortia molt reforçat i Casado a punt va estar de quedar per primer cop fora de la cambra catalana.

Madrid, però, té coordenades diferents. Si Catalunya té, gràcies al seu nervi nacional, un ecosistema polític propi, la comunitat de Madrid, que no és altra cosa que el cinturó industrial i de serveis de la capital i el paratge natural castellà de *la Sierra* al nord, n'ha creat també un de diferenciat els darrers anys. En aquest cas gràcies a l'acumulació i l'exercici del poder, que tanta cara els planta als catalans. L'aposta decidida ja fa 20 anys de José María Aznar i del món dels diners espanyol pel DF (el "gran Madrid" que en la festa anterior a la crisi financera de 2008 es plantejava arribar als 15 milions d'habitants) ha quallat els darrers anys, ajudada també per la reculada industrial i financera de Barcelona, que ha hagut de recórrer als serveis i el turisme. Això ha tingut, com no podia ser d'altra manera, efectes polítics.

Som davant d'una batalla política però també cultural entre dues formes d'entendre la societat, l'economia i fins i tot el país en termes de pluralitat o el debat entre república i monarquia. I per ara la dreta se'n surt millor, molt millor. Hi ha algunes claus per entendre de què van les eleccions, que han valgut que els grans partits espanyols posin tota la carn a la graella.

1. El risc de morir d'èxit. Isabel Díaz Ayuso és un huracà. Propaganda, populisme, tot obert amb un punt de negacionisme pandèmic -que ha implicat un 30% més de mortaldat que a Catalunya i una de les més altes de les grans capitals europees-, i rebaixes fiscals a dojo. Entre el DF i el paradís fiscal pot haver-hi, segons com, poca diferència. "Madrid és Espanya dins d'Espanya. Què és Madrid si no Espanya?", va deixar dit Ayuso en una frase que semblava una d'aquelles ocurrences de nacionalitats i alcaldes de Rajoy però que en el fons era una exigència de barra lliure. I això li val per lluitar contra els confinaments i perquè el sector de l'hostaleria li rigui totes les gràcies dedicant-li tapes i cerveses o l'aplaudeixin a Mercamadrid. La vota la dreta però també semblen disposats a fer-ho els treballadors que, amb ella de presidenta, se senten els espanyols més privilegiats, els que ho tenen més fàcil. Sempre que no hagin de recórrer als serveis públics, és clar.

Tanta és la força d'Ayuso que amenaça de menjar-se Ciutadans -no li costarà gens- i fins i tot a Vox, que necessita molts *shows* com el de Vallecas per treure el cap davant d'un PP que és una dreta molt genuïna. Per obtenir representació a l'Assemblea cal el 5% dels vots i els dos potencials aliats d'Ayuso poden patir. Si no entren, la majoria absoluta se li pot escapar a la presidenta i podria arribar a sumar l'esquerra, que amb l'atterratge de Pablo Iglesias com a cap de llista de Podem s'ha assegurat que cap vot progressista es perdi.

2. Lluita dins dels blocs. Si a Catalunya es lluita dins dels blocs, en aquest cas a partir de l'eix nacional, a Madrid també, però dins de l'eix ideològic. Per això Ayuso corre el risc de morir d'èxit si es menja tot l'espai de la dreta i el PSOE fa una campanya "màgica". Màgica perquè, en l'intent de diferenciar-se de Més Madrid (el partit d'Errejón) i de Podem, Ángel Gabilondo, que el 2019 va

guanyar les eleccions gràcies a la fragmentació de les dretes que després van pactar el govern, busca el vot "centrista". Vol recollir el vot de Ciutadans amb promeses com no apujar impostos. El professor, que ja es veia de Defensor del Poble, obvia però que Ciutadans, a Madrid, es va construir amb descontents pels escàndols de corrupció del PP i no amb "centristes" o "liberals" de bona fe apareguts per art de màgia. I els votants de Cs han tornat a casa. Més de la meitat dels que els van votar a les anteriors eleccions ara optaran per Ayuso. La resta s'ho pensa, pot escollir Vox o es planteja quedar-se a casa. Només el 5% diu que anirà al PSOE.

3. Sánchez no podia triar. I malgrat això Pedro Sánchez se la juga i aposta fort. No en té d'altra. Eren unes eleccions que ell no volia, que van ser fruit del seu intent de castigar el PP de la mà de Ciutadans. El tret va sortir per la culata i amenaça d'acabar de liquidar el partit d'Arrimadas, que havia de ser l'alternativa a ERC i Bildu al Congrés. L'aposta de Pablo Iglesias - que ha optat per una retirada calculada que li permet accelerar els relleus interns i preservar el seu projecte polític- l'ha obligat a atacar Ayuso amb les dades de la Covid encara que els experts no l'hagin avalat i també a seguir descapitalitzant el seu govern: aquesta setmana ha anunciat que Reyes Maroto, la seva ministra d'Indústria, serà vicepresidenta econòmica de la Comunitat si ells la governen.

4. El somriure glaçat de Casado. Díaz Ayuso, com també l'alcalde de Madrid José Luis Martínez-Almeida, va ser una aposta personal del líder del PP. Les dues li van sortir bé i li van permetre, després d'imposar-se internament a María Dolores de Cospedal i Soraya Sáenz de Santamaría, sobreviure fins a les eleccions generals malgrat els continus sotracos pels escàndols de corrupció. Però el gran resultat de Vox va deixar el PP en una posició discreta i el tripartit de dretes no va sumar al Congrés. Si Ayuso se'n surt pot tornar la lògica Aguirre-Rajoy. Ella, que gestionava el compte a Twitter de Pegas, el gos d'Aguirre que va morir en tràgiques circumstàncies, sap com es va fer forta l'expresidenta de la Comunitat.

Casado no té suports del PP perifèric, més conservador i rural, i el seu fortí era el madrileny, on marquen la pauta els neoliberals. Per arribar viu a les pròximes eleccions haurà de millorar les seves relacions amb el gallec Alberto Núñez-Feijoo o l'andalús Juan Manuel Moreno Bonilla. Ayuso és ara la diva del PP i el poder de la Comunitat de Madrid i l'extraordinària facilitat per imposar el seu relat a la premsa conservadora la pot catapultar. Necessita ser presidenta. Tant li fa si és amb l'ultra Rocío Monasterio com a vicepresidenta. Al DF això es perdona. El que compta és el poder i que la roda no pari.